

Rapportage

Risico Inventarisatie en Evaluatie

ROC Aventus

Deel RI&E Arbobeleid

Aan ROC Aventus
Stefan Nijenhuis
Postbus 387
7300 AJ Apeldoorn

Datum Januari 2021

Versie definitief

Projectnummer

Van Zorg van de Zaak
Betty Gerritsen (arbeidshygiënist, certificaatnummer
39188, tel nr 06 51107438))
Postbus 30514
3503 AH Utrecht

Kopie naar Ondernemingsraad (als definitief)

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting.....	3
1. Inleiding	4
2. Organisatiekenmerken	7
3. Geconstateerde risico's en verbetermaatregelen	8
Bijlage 1: Advies Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek & Verplichte keuringen.....	31
Bijlage 2: Beoordeelde aandachtsgebieden	34
Bijlage 3: Bedrijfshulpverlening	37

Managementsamenvatting

ROC Aventus heeft opdracht gegeven voor het uitvoeren van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Aanleiding voor deze RI&E is dat er geen actuele RI&E meer beschikbaar is. De vorige RI&E dateert uit 2013 en het PVA was sinds 2014 niet meer bijgehouden.

De actualisatie van de RI&E is het resultaat van de samenwerking tussen ROC Aventus en Zorg van de Zaak en is uitgevoerd door middel van interviews en arbo-technische rondgangen.

Dit rapport betreft alleen het onderdeel arbobeleid.

Er is een apart onderzoek uitgevoerd voor de beoordeling van PSA. De werkomstandigheden (RI&E en PVA) worden in aparte rapporten vastgelegd.

Uw organisatie heeft diverse activiteiten ondernomen om de arbeidsomstandigheden voor medewerkers te optimaliseren. Sterke punten op het gebied van arbozorg zijn:

- Er is een recent arbobeleidsplan opgesteld, inclusief taken en verantwoordelijkheden en een plan voor een RI&E-cyclus.;
- Er zijn preventiemedewerkers benoemd;
- PSA is geïnterviewd en daarna is er een werkdrukplan opgesteld;

De belangrijkste verbeterpunten op het gebied van arbo- en verzuimbeleid zijn:

- Vastleggen van beleid op praktische zaken zoals gevaarlijke stoffen en machineveiligheid;
- Duidelijk maken waar verantwoordelijkheden liggen wat betreft deze praktische zaken. Wat wordt en van de clusters verwacht en wat wordt centraal geregeld;
- Arbobeleid en regeling meer toegankelijk maken voor alle medewerkers;
- Instructie en voorlichting meer structureel regelen. Dit betreft inhoudelijke voorlichting aan medewerkers, maar ook bv regels voor de praktijklokalen eenduidig maken en presenteren.

Deze RI&E-rapportage kan nog niet beschouwd worden als een volledige RI&E. Dit onderzoek betreft alleen arbobeleid.

PSA is in een apart onderzoek in kaart gebracht en werkplekaspecten worden in aparte RI&E's per cluster gerapporteerd. Voor een aantal onderwerpen is nog niet voldaan aan de wettelijke aanvullende inventarisatieverplichting. Deze worden bij de cluster-RI&E's genoemd.

Wij adviseren u aan de hand van deze rapportage een Plan van Aanpak op te stellen (waarbij zoveel mogelijk de oplossingsrichtingen uit de Arbocatalogus MBO worden gebruikt) en deze ter toetsing aan ons aan te bieden. Betrek hierbij zoveel mogelijk de OR en de preventiemedewerker.

De RI&E dient zo vaak te worden herhaald als de omstandigheden daar aanleiding toe geven, zoals nieuwe werkmethoden, verbouwing/verhuizing, nieuwe functies, nieuwe locaties of nieuwe regelgeving van de overheid.

Wij willen u bedanken voor de prettige samenwerking bij het tot stand komen van deze RI&E en wensen u veel succes bij de verdere verbetering van de arbeidsomstandigheden.

1. Inleiding

Aanleiding

De Arbo-wet (artikel 3 en artikel 5) verplicht alle bedrijven in Nederland tot het voeren van een RI&E. Ook de brand- en aansprakelijkheidsverzekering kan dit verplicht stellen.

ROC Aventus heeft opdracht gegeven voor het uitvoeren van de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E).

Aanleiding voor deze RI&E is dat er geen actuele RI&E meer beschikbaar is. De vorige RI&E dateert uit 2013 en het PVA was sinds 2014 niet meer bijgehouden.

Wettelijk kader

De Arbo-wet (artikel 3 en artikel 5) verplicht alle bedrijven in Nederland tot het voeren van een arbeidsomstandighedenbeleid gericht op “zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden”.

Deze zorg dient systematisch te gebeuren en moet een integraal onderdeel zijn van het totale ondernemingsbeleid. Zowel de werkgever als de werknemers zijn verantwoordelijk voor de zorg voor goede arbeidsomstandigheden. De werkgever draagt de eindverantwoordelijkheid.

Een belangrijk onderdeel van het beleid is het opstellen en actueel houden van een RI&E.

De RI&E is geen doel op zich, maar een instrument ter ondersteuning van het arbobeleid.

Doel

ROC Aventus wil op basis van deze nieuwe RI&E managementinformatie verzamelen over de risico's die een bedreiging vormen voor de gezondheid, de veiligheid en het welzijn van haar medewerkers. Door vervolgens een Plan van Aanpak op te stellen met de te nemen maatregelen, wordt er gewerkt aan het zoveel mogelijk beheersbaar maken van de geconstateerde risico's.

Zo vormt deze RI&E dus de belangrijkste basis voor het te voeren arbobeleid in de organisatie.

Met deze zorg wil ROC Aventus onder meer het volgende bewerkstelligen:

- Lager arbeidsverzuim;
- Minder kans op WIA-instroom;
- Meer werkplezier en gemotiveerde medewerkers;
- Minder kans op onveilige situaties en ongevallen;
- Betere productiviteit door een goede werkomgeving;
- Goed werkgeverschap.

Verantwoording beoordeelde aandachtsgebieden

De resultaten zijn mede gebaseerd op de verkregen informatie en zijn een momentopname.

Wanneer er bij bepaalde aandachtsgebieden beoordeeld is dat er geen knelpunten zijn, worden deze aandachtsgebieden niet benoemd in de rapportage. Dit wil dus niet zeggen dat deze aspecten niet beoordeeld zijn. In de bijlagen treft u een overzicht aan van alle aandachtsgebieden die in deze RI&E beoordeeld zijn.

Doordat vele goede dingen niet worden beschreven, kan ongewild de indruk ontstaan dat er meer verkeerd dan goed gaat. Met nadruk wijzen wij erop dat een dergelijke conclusie niet uit deze rapportage getrokken mag worden.

Opbouw van het rapport

Na dit hoofdstuk met een inleiding komen in hoofdstuk 2 de locatiekenmerken aan de orde. In hoofdstuk 3 worden de geconstateerde risico's (verbeterpunten) weergegeven. Deze tabel kunt u tevens gebruiken als plan van aanpak, door de leeg gelaten kolommen in te vullen. Bijlage 1 betreft ons advies ten aanzien van PAGO/PMO en in bijlage 2 staan de beoordeelde aandachtsgebieden weergegeven. Bijlage 3 betreft de bedrijfshulpverlening.

Werkwijze en methode

De actualisatie van de RI&E is namens Zorg van de Zaak uitgevoerd door Betty Gerritsen. De gebruikte methode is gebaseerd op branchespecifieke RI&E-instrument voor MBO. Globaal was de werkwijze, waarvoor in overleg met ROC Aventus is gekozen, als volgt:

- Voorbereiding (opvragen en besturen relevante documenten);
- Digitaal overleg, bestaande uit:
 - Interview met de preventiemedewerker en HR op 26 mei 2020;
 - Interview met een OR-afvaardiging op 17 juni 2020;
 - Interview met afvaardiging van BVO op 4 juni 2020
- Opstellen van de conceptrapportage;
- Bespreken en vaststellen van de definitieve versie;
- Toetsen van het door ROC Aventus op te stellen Plan van Aanpak.

Kwaliteitsborging

Projectleider/uitvoerder van deze RI&E is gecertificeerd kerndeskundige Betty Gerritsen, arbeidshygiënist (Hobéon SKO certificaatnummer 39188) bij Zorg van de Zaak.

Volledigheid van de RI&E

De RI&E is pas compleet indien deze RI&E wordt aangevuld met een (goedgekeurd) Plan van Aanpak en verplichte aanvullende onderzoeken:

- In de Arboret is aangegeven dat de RI&E globaal van aard mag zijn, maar dat voor een aantal onderwerpen een gedetailleerde inventarisatie en evaluatie moet worden uitgevoerd. Indien hierbij knelpunten worden geconstateerd dan komt dit terug in hoofdstuk 3 en in de samenvatting.
- Vul in de knelpuntenlijst in hoofdstuk 3 het Plan van Aanpak in (te nemen maatregel, verantwoordelijke persoon en uiterste datum waarop het knelpunt verholpen moet zijn). Het opgestelde Plan van Aanpak dient ter toetsing aan Zorg van de Zaak te worden aangeboden.

Informeren en actualiseren

De medewerkers moeten na afronding van de RI&E worden geïnformeerd over de in de RI&E vermelde risico's, waarbij de werkgever moet aangeven op welke wijze men inzage kan krijgen tot de RI&E inclusief het Plan van Aanpak.

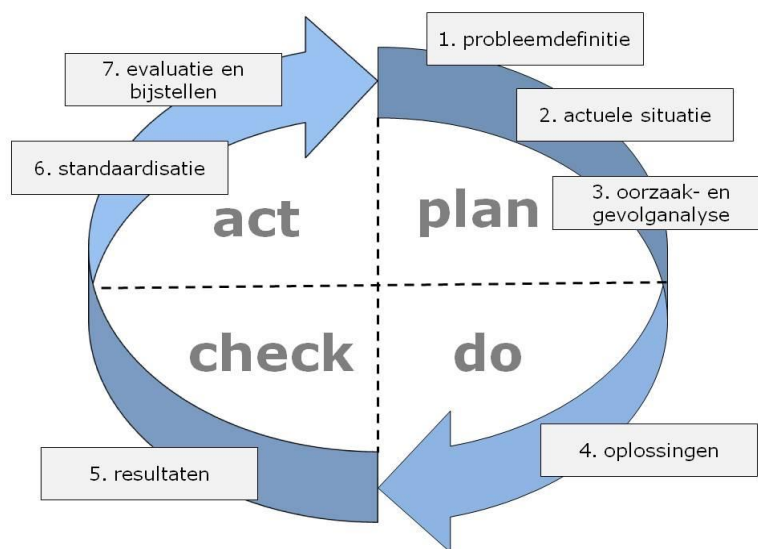
Met deze activiteiten is de start van de managementcyclus gerealiseerd. Deze cyclus wordt in stand gehouden door jaarlijks met de OR/PVT de voortgang van het Plan van Aanpak te evalueren, waarbij ook de actualiteit vastgesteld wordt en waarbij de RI&E en het Plan van Aanpak geactualiseerd worden.

De RI&E dient zo vaak te worden herhaald als de omstandigheden daar aanleiding toe geven, zoals nieuwe werkmethoden, verbouwing/verhuizing, nieuwe functies, nieuwe locaties of nieuwe regelgeving van de overheid.

PDCA verbetercyclus

Deze RI&E kan gezien worden als een onderdeel van een continue verbetercyclus die in veel organisaties wordt toegepast: de Plan-Do-Check-Act-cyclus die bekend is als regelkring in het kwaliteitsmanagement (Bron: INK, Instituut Nederlandse Kwaliteit).

Na het doen van onderzoek ('Check') volgt in deze cirkel meestal de fase van keuze van maatregelen en concrete verbeteracties, en het uitvoeren van deze verbeteracties ('Act'). Als de verbeteracties zijn uitgevoerd, worden deze geëvalueerd en kan nieuw beleid worden opgesteld ('Plan'). Vervolgens wordt dit nieuwe beleid uitgevoerd ('Do') en kan opnieuw gemeten ('Check') worden of de verbeteracties en het bijgestelde beleid tot een gewenst resultaat heeft geleid. Het doen van onderzoek is dus geen doel op zich; het gaat om continue verbetering van de organisatie, waarbij in dit onderzoek de nadruk op de werkbeleving van het personeel ligt (dit wordt in termen van kwaliteitsmanagement 'waardering van medewerkers' genoemd).

2. Organisatiekenmerken

Organisatie	ROC Aventus			
Contactpersoon	Stefan Nijenhuis			
Vestigingsadres	Postbus 387			
Postcode en woonplaats	7300 AJ Apeldoorn			
Contactgegevens	Stefan Nijenhuis, Senior adviseur dienst HRM			
	T: 088-2836455		M: 06-28510129	
	E: s.nijenhuis@aventus.nl			
Mailadres OR	Nico Pluim (n.pluim@aventus.nl) en Kees Oostwal (k.oostwal@aventus.nl)			
Bedrijfsactiviteiten	MBO			
Branche	onderwijs			
Preventiemedewerker(s)	Stefan Nijenhuis			
Personeelsvertegenwoordiging	OR			
Aantal medewerkers	Ca 1000			
Locaties	5 (2 locaties in Apeldoorn, 2 locaties in Deventer en 1 locatie in Zutphen)			
Bijzondere groepen medewerkers	Zwangeren, ouderen,			
Ziekteverzuimpercentages excl. zwangerschap	Verzuimpercentage: 5,65% (voortschrijdend verzuimpercentage per september 2020) Meldingsfrequentie: 0,59 (september 2020)			
Ziekteverzuimbegeleiding door	Zorg van de Zaak en Leidinggevenden (zijn casemanager)			
Naam bedrijfsarts	Armand Dhaeze (Zorg van de Zaak)			
Gemelde beroepsziekten laatste 3 jaar	Geen			
PAGO/PMO uitgevoerd	nee			
Werktijden en -diensten	Conform CAO MBO, voornamelijk overdag			
Ongevallen, agressie-incidenten, etc. 2017 tm sept 2020	locatie	Alle incidenten	Waarvan agressie	Waarvan EHBO
	Totaal	1428	336	219
	LvM	924	242	62
	MBS	214	18	39
	MDW	46	9	29
	SLD	184	54	56
	SPZ	60	13	33
Recente arbo-onderzoeken	geen			
Bijzonderheden	•			

3. Geconstateerde risico's en verbetermaatregelen

Weging van de risico's

Tijdens de evaluatie is door deskundige de ernst van het risico bepaald. Als **leidraad** is hierbij de meest gebruikte relative ranking methode van Kinney & Wiruth (vaak ook aangeduid met Fine & Kinney) gebruikt. Dit resulteert in een risicoklasse en dit geeft meteen een indicatie voor de prioriteit waarmee het risico moet worden opgeheven of beheerst (zie tabel 1).

Deze methoden voor risicoschatting zijn goed toe te passen op concrete gevaren zoals valgevaar maar niet op **(arbo)beleid en administratieve verplichtingen**. Hiervoor wordt standaard **risicoklasse B (Beleid)** gebruikt. Hetzelfde geldt voor **psychosociale arbeidsrisico's**, hiervoor wordt standaard **risicoklasse 2** gebruikt tenzij er goede redenen zijn om hiervan af te wijken.

Voor het bepalen van de risicoklasse zijn de volgende factoren meegewogen:

- Wettelijke verplichtingen*;
- Aard van het gevaar;
- Blootstellinghoogte en duur;
- Waarschijnlijkheid;

De volgende factoren moeten door de organisatie worden meegewogen:

- Technische haalbaarheid;
- Verwachte kosten;
- Verwachte opbrengsten (een laag risico kan toch een hoge prioriteit krijgen);
- Grootte van de risicogroep;
- Weerstand tegen maatregelen;
- Ernst van de knelpunten onderling.

Tabel 1: Indeling risicoklassen

Risico-klasse	Risico (bijvoorbeeld kans op)	Indicatie prioriteit (oplossingstermijn)
B	Beleid , risicoklasse niet van toepassing.	Afhankelijk van o.a. wettelijk kader
1	Hoog risico • Grote kans op (mogelijk) blijvende gezondheidsschade • Grote kans op (mogelijk) langdurig arbeidsverzuim • Kans op (mogelijk) één of meer dodelijke ongevallen	Prioriteit hoog • Actie noodzakelijk • Zo spoedig mogelijk
2	Gemiddeld / aanzienlijk risico • Reële kans op gezondheidsschade (incl. PSA-risico's) • Reële kans op verzuim	Prioriteit midden • Actie nodig • Binnen 1 jaar
3	Laag risico • Geringe kans op gezondheidsschade • Geringe kans op verzuim • Hinderlijke factoren	Prioriteit laag • Aandachtspunt • Binnen 1-3 jaar

* Wettelijk kader

In Arbowet artikel 3 staat dat de werkgever, op basis van de huidige stand der wetenschap en techniek, moet zorgen voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden. Er mag geen nadelige invloed van uitgaan op de werknemers.

In Arbowet artikel 5 staat de verplichting dat in een RI&E wordt vastgelegd welke gevaren de arbeid met zich mee brengt en welke risicobeperkende maatregelen er moeten worden genomen.

Beheersen van de risico's

De Arbowet verlangt dat de maatregelen in een bepaalde volgorde worden genomen, waarbij allereerst naar de bron van het probleem wordt gekeken. Dat wordt de *arbeidshygiënische strategie* genoemd.

De arbeidshygiënische strategie is een hiërarchisch stelsel van beheersmaatregelen voor risico's. Hierbij wordt allereerst naar de bron van het probleem gekeken. Als daar niets aan kan worden gedaan, zijn andere maatregelen mogelijk.

De arbeidshygiënische strategie ziet er als volgt uit:

- **Bronmaatregelen** – Een werkgever moet eerst de oorzaak van het probleem wegnemen. Voorbeeld: Een schadelijke stof vervangen door een veiliger alternatief.
- **Collectieve maatregelen** – Als bronmaatregelen geen mogelijkheden bieden, moet de werkgever collectieve maatregelen nemen om risico's te verminderen. Voorbeeld: Het plaatsen van afscherming of een afzuiginstallatie.
- **Individuele maatregelen** – Als collectieve maatregelen niet kunnen of ook (nog) geen afdoende oplossing bieden, moet de werkgever individuele maatregelen nemen. Voorbeeld: Het werk zo organiseren dat werknemers minder risico lopen door taakrotatie.
- **Persoonlijke beschermingsmiddelen** – Als de bovenste drie maatregelen geen effect hebben, moet de werkgever de werknemer gratis en adequate persoonlijke beschermingsmiddelen verstrekken. Voorbeeld: Veiligheidsschoenen en gehoorbescherming.

Redelijkerwijs principe

De maatregelen op de verschillende niveaus hebben nadrukkelijk een hiërarchische volgorde.

De werkgever moet dus eerst de mogelijkheden op hoger niveau onderzoeken voordat besloten wordt tot maatregelen uit een lager niveau. Het is alleen toegestaan een niveau te verlagen als daar goede redenen voor zijn (technische, uitvoerende en economische redenen). Dit is het redelijkerwijs principe. Die afweging geldt voor elk niveau opnieuw.

Uitzondering hierop vormen risico's van carcinogenen en biologische agentia. Dan mag alleen een stap lager in de hiërarchie worden gedaan als een hogere maatregel technisch niet uitvoerbaar is. Economische oorzaken mogen voor deze twee groepen ook niet worden aangewend als reden voor een lager niveau van maatregel.

Overige aandachtspunten

Al bij de inrichting van werkplekken en functies moet de werkgever gevaren proberen te vermijden volgens de arbeidshygiënische strategie. Het is toegestaan verschillende maatregelen uit verschillende niveaus te combineren om de risico's te verminderen.

In een arbocatalogus staan de oplossingen voor belangrijke risico's opgesteld volgens de arbeidshygiënische strategie.

3.1 Arbobeleid

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
1.	<u>Arbobeleid</u> Arbobeleid is deels op centraal niveau vastgesteld in de notitie Arbozorgsysteem 2020. Daarnaast zijn er nog diverse procedures en regelingen. Deze informatie is voor veel medewerkers lastig te vinden, waardoor velen niet goed op de hoogte zijn van de regelingen, bv de regeling beeldschermbril.	B	Arbobeleid toegankelijk opslaan. Medewerkers periodiek wijzen op de arboregelingen en waar deze te vinden zijn. Nieuwe en gewijzigde documenten kenbaar maken bij de medewerkers.				
2.	<u>Preventiemedewerker</u> Er zijn 3 preventiemedewerkers benoemd, 2 van HR en een van BVO (arbocontactpersoon). Taken en verantwoordelijkheden liggen nog niet voldoende vast. In de notitie Arbozorgsysteem 2020 staan alleen de 2 HR-preventiemedewerkers genoemd met een korte omschrijving van de wettelijke taken die zij hebben. Er wordt wel gesproken over een arbo-contactpersoon binnen BVO.	B	Afspraken over de preventiemedewerkers beter vastleggen. Ook de BVO-preventiemedewerker benoemen. Preventiemedewerkers benoemen in overleg met OR. Wie is preventiemedewerker voor welke aspecten? De wettelijk verplichte taken kunnen uitgebreid worden met andere relevante arbotaken. Denk hierbij aan het: – bijhouden en registreren van bedrijfsongevallen;				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
			– vervullen van de rol van vertrouwenspersoon binnen het bedrijf; – organiseren van de samenwerking met de bedrijfshulpverlening; – geven van voorlichting over preventie aan collega's. Voor een organisaties als Aventus is een preventie-medewerker op HBO-niveau nodig.				
3.	<u>Taken en verantwoordelijkheden</u> In het arbobeleidsplan (notitie arbozorgsysteem 2020) zijn taken en verantwoordelijkheden vastgelegd.		Situatie is in orde.				
4.	<u>Toezicht</u> Een van de taken van leidinggevenden is het houden van toezicht op veilig en gezond werken. Dit is in de notitie opgenomen. De regels in de verschillende praktijklokalen zijn niet overal gelijk. Dat maakt het lastig voor studenten om de juiste regels te volgen en voor docenten/instructeurs om op de juiste zaken toe te zien.		Zie ook de afdelings RI&E's. Zorg voor meer eenvormigheid in de regels in praktijklokalen. Dit betreft de inhoud van de regels en de wijze waarop de regels aangegeven worden.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
5.	<u>RI&E volledig en actueel houden</u> De RI&E is pas volledig wanneer het Plan van Aanpak is getoetst (en goedgekeurd) en wanneer eventuele vervolgonderzoeken zijn uitgevoerd. Bij de start van nieuwe locaties of verhuizing van locaties is de RI&E niet meer up-to-date. In de notitie arbozorgsysteem 2020 is een globale planning opgenomen voor de RI&E-cyclus over 5 jaar. Op dit moment is er geen actuele RI&E voor heel Aventus.	B	• Zorg ervoor dat circa 3 maanden na de definitieve RI&E het Plan van Aanpak aangeboden worden voor de toetsing. • Plaats het bespreken van de voortgang van de plannen van aanpak op de jaarkalender. • Houd de RI&E's actueel. • Planning voor uitvoering RI&E voor heel Aventus verder uitvoeren en PVA's opstellen. • Verdiepende RI&E's waar nodig plannen en uitvoeren.				
6.	<u>Melding en registratie van ongevallen.</u> Er is een procedure voor melding en registratie van ongevallen uit 2001. Deze is niet meer actueel. De procedure is voor medewerkers lastig, waardoor en mogelijk minder gemeld wordt dan wenselijk.	B	• Procedure voor melding en registratie van ongevallen uit 2001 actualiseren en waar mogelijk inkorten en vereenvoudigen. Let op juiste namen en functies. • Zie https://arbocatalogusmbo.nl/ongevallen-registratie-2/ • Nagaan of combinatie met procedure voor melding en registratie van incidenten				

				Plan van Aanpak			
Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
			grensoverschrijdend gedrag mogelijk is. • Ernstige en zeer ernstige ongevallen moeten geregistreerd worden. Je kunt ook minder ernstige en bijna-ongevallen laten melden en registreren. Maak hier afspraken over.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
7.	<u>Voorlichting en instructie</u> Er is een document voor voorlichting en instructie nieuwe medewerkers Aventus breed. Dit wordt vanuit HR geregeld. Afdelingsrisico's zijn hier niet in meegenomen. Zie afdelings-RI&E In de notitie arbozorgsysteem 2020, is vastgelegd dat direct leidinggevenden verantwoordelijk zijn voor voorlichting aan medewerkers en studenten. In de praktijk wordt voorlichting niet preventief en niet structureel geregeld.	B	• Zorg dat het aantoonbaar is wie welke voorlichting en instructie gehad heeft. • Met afdelingen en leidinggevenden afstemmen wie voor welke onderdelen voorlichting en instructie regelt. • Ook afdelingen moeten voorlichting en instructie aantoonbaar regelen. • Voorlichting en instructie periodiek herhalen. Stel bv een meerjarenplan op waarin relevante onderwerpen besproken worden. Denk bv aan BHV, beeldschermwerk, omgaan met werkdruk, omgaan met grensoverschrijdend gedrag.				
8.	<u>PAGO/PMO</u> Er is een concept projectplan PMO 2020. (P)AGO zal hierin meegenomen worden. De betreffende onderdelen zullen uit de RI&E's volgen en worden in de planning meegenomen.	B	• Conceptplan definitief maken. • Bij de uitvoering van PAGO-onderdelen dient een bedrijfsarts betrokken te zijn.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risiko klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
9.	<u>Veiligheid derden</u> De veiligheid bij werkzaamheden van derden wordt gewaarborgd door afspraken over werken volgens arborichtlijnen in contracten te maken en een voorlichtingsbrochure over veilig werken.	B	Situatie is in orde.	BVO			
10.	<u>Samenwerking met OR</u> De OR wordt voldoende betrokken bij de organisatie en besluitvorming van arbo-aangelegenheden.	B	Situatie is in orde.				
11.	<u>MTO en PSA</u> Eens per 2 jaar wordt er een MTO uitgevoerd met Effectory. De laatste is van november 2018. Dit onderzoek is aangevuld met PSA-vragen. Deze PSA-RI&E is getoetst en goedgekeurd. Nav dit onderzoek is er het werkdrukplan 2019-2023 opgesteld.	B	Situatie is in orde.				
12.	<u>Veiligheid en gezondheid studenten bij beroepspraktijkvorming en stages</u> Dit wordt via de clusters geregeld met stage-overeenkomsten. Er is niet altijd voldoende zicht op de praktijk. Komt deze wel overeen met wat er in de o=vereenkomst is afgesproken?	B	Zie afdelings-RI&E's Stimuleer studenten zaken te melden die niet overeenkomen met de afspraken bij stagebedrijven.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risiko klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
13.	<u>Tijdelijke medewerkers</u> Voor tijdelijke medewerkers geldt de zelfde inwerkprocedure als voor vaste medewerkers. In de praktijk wordt dit nog wel eens beperkt vanwege werkdruk. Ook de zorg voor beginnende docenten is regelmatig beperkt. Dit is afhankelijk van het team en de teammanager.	B	Houdt contact met tijdelijke medewerkers en beginnende docenten. Houd in de gaten dat zij goed ingewerkt en begeleid worden.				
14.	<u>Werkdrukbeleid</u> Is opgenomen in het werkplan 2019-2023	B	- Tussentijds evalueren en zonodig bijstellen. - Bespreken in periodiek overleg met de OR..				
15.	<u>Beleid ADM</u> Er is een regeling over alcohol-, drugs- en medicijngebruik in relatie tot het werk. zie: 'Beleid in het kader van alcohol- en drugsgebruik', P&O.09.099 def. versie 1.3	B	- Nagaan uit welk jaar dit document is en of actualisatie nodig is. - Medewerkers hier periodiek op wijzen. - Ook studenten hier op wijzen en hier op toezien.				
16.	<u>Verzuimbeleid</u> Er is een contract voor ziekteverzuimbegeleiding conform de arbowet 2017. Er is een verzuimbeleid 2015 Er is een procesbeschrijving verzuimbegeleiding.	B	Verzuim en verzuimbeleid meenemen in periodiek overleg met de OR. Het verzuimbeleid is nu 5 jaar oud, evalueren en zonodig bijstellen. Verzuim en overuren bespreken				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
	Vanuit de OR wordt opgemerkt dat het lastig is om overuren op te nemen.		met de OR.				
17.	<u>Arbeidsomstandigheden spreekuur.</u> Vanuit de OR wordt opgemerkt dat het soms lang duurt voor men bij het preventief spreekuur van de bedrijfsarts terecht kan.	B	- Medewerkers periodiek wijzen op de mogelijkheden van het preventief spreekuur/ arbeidsomstandigheden-spreekuur bij de bedrijfsarts. - Meenemen in evaluatie met arbodienst.				
18.	<u>Arbothema: zittend werk en beeldschermwerk</u> Er is geen effectief beleid opgesteld over zittend werken. Wel is er instructie over het instellen van een beeldschermwerkplek. Er is een regeling voor een beeldschermbril (2010)		- Nadenken over een beleid "zittend werk" om de risico's van zittend werk te beheersen. - Instructie beeldschermwerk actualiseren. Er staat bv in niet langer dan 2 uur achter elkaar aan de computer te werken. Naar de huidige inzichten is 2 uur te lang en moet men vaker het werk onderbreken. - Regeling voor beeldschermbril is 10 jaar oud. Nagaan of deze nog actueel is, bv wat betreft functienamen (Veiligheidscoördinator?) en bedrag				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
19.	<u>Arbothema: Thuiswerken</u> Er wordt sinds de corona-uitbraak veel thuisgewerkt. Hier is geen beleid over vastgesteld.	B	• Beleid thuiswerken opstellen. • Neem hierin op een instructie over de thuiswerkplek, Controle thuiswerkplek, bv checklist en foto, wat als de thuiswerkplek niet in orde is? Verstrekking hulpmiddelen.				
20.	<u>Arbothema: grensoverschrijdend gedrag</u> Er is een protocol omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Er is een gedragscode en een klachtenregeling. Uit het MTO blijkt dat grensoverschrijdend gedrag weinig voorkomt. Maar er zijn wel incidenten mbt grensoverschrijdend gedrag geweest. Er zijn bv 3 medewerkers die soms of regelmatig te maken hebben met ongewenste intimiteiten door collega's en 100 personen hebben last gehad van ongewenst gedrag van studenten. De indruk bestaat dat niet alle incidenten gemeld worden. De indruk bestaat dat veel medewerkers niet goed op de hoogte zijn van de vertrouwenspersoon en waarvoor deze benaderd kan worden..	B	• Aan beleid toevoegen: afspraken over opvang en nazorg. • Afspraken over G.O.G zoals Melding van incidenten en registratie, vertrouwenspersoon, klachtenregeling periodiek evalueren en onder aandacht brengen van de medewerkers, bv via een nieuwsbrief. • Medewerkers (en studenten) stimuleren om incidenten te melden. Onderling bespreken wanneer iets gemeld hoort te worden. Aangeven wat er met een melding wordt gedaan. • Zie: https://arbocatalogusmbo.nl/sociale-veiligheid/				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
21.	<u>Nieuwe werkplekken, ver- en nieuwbouw</u> Bij grote projecten worden de plannen vooraf beoordeeld en wordt arbo meegenomen. Bij kleinere aanpassingen doet BVO een impactanalyse. Arbo zit daar in principe in, maar wordt niet altijd voldoende meegenomen.	B	Ook bij kleine aanpassingen de gevolgen voor de arbeidsomstandigheden altijd meenemen. Dit duidelijk vastleggen in de impactanalyse.				
22.	<u>Aanschaf arbeidsmiddelen</u> Bij een aanbesteding wordt vanuit inkoop geëist dat op het moment van gunning de opdrachtnemer moet voldoen aan alle wet- en regelgeving. Bij inkoop van middelen en materialen is er nog niet voldoende aandacht voor Arbo aspecten. Dit komt vaker voor in trajecten waarbij de afdeling Inkoop niet betrokken is. Clusters zijn zelf verantwoordelijk voor de aanschaf van arbeidsmiddelen. Dit is niet opgenomen in een centrale inkoopprocedure.	B	- Bij voldoen aan wet- en regelgeving wordt uitgegaan van een minimum niveau. Voor goede arbeidsomstandigheden kunnen extra eisen gesteld worden, bv door specifieke NEN-normen te noemen. - Centraal vastleggen dat de clusters bij de aanschaf van arbeidsmiddelen rekening moeten houden met arbeidsomstandigheden. Denk ook aan aspecten zoals CE-keur en een Nederlandse instructie.				
23.	<u>BHV</u> BHV organisatie is ingeregeld en		het beleidsstuk "BHV organisatie Aventus" definitief				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
	effectief. Dit is vastgelegd in het beleidsstuk "BHV organisatie Aventus". Deze moet nog definitief worden vastgesteld. • Er zijn opgeleide BHV-ers en daarnaast zijn de docenten ontruimer. De conciërges hebben een training hoofd BHV gehad. Er is per pand een hoofdconciërge/hoofd BHV. • Voor iedere locatie is een schoolnoodplan opgesteld: zie doc per locatie. Deze zijn geheel opnieuw geschreven in 2020 en moeten hierdoor opnieuw worden vastgesteld. De oudere versies zijn van 2013, 2015 en 2019. • Crisisplan is aanwezig en geïmplementeerd: doc BVO 019.52 • Scholingen worden gegeven, welke scholing en de frequentie is terug te lezen in het beleidsplan "BHV organisatie Aventus". • Oefeningen en evaluaties vinden plaats, de oefeningen en de frequentie is terug te lezen in het beleidsplan "BHV organisatie Aventus". • Incidenten worden gemeld en in jaaroverzichten geregistreerd. Niet alle incidenten worden gemeld.		vaststellen. • Actuele namen in een bijlage vastleggen, zodat deze gemakkelijk bijgewerkt kan worden bij wijziging. • Schoolnoodplannen definitief vaststellen. Daarin meenemen hoeveel BHV-ers er op een locatie minimaal aanwezig moeten zijn. • Bij ontruimingsoefeningen in de gaten houden of ieder zijn taak goed uitvoert. Doen docenten wat er van hen verwacht wordt? Oefeningen evalueren en terugkoppelen naar medewerkers. • Wijs medewerkers er op dat alle incidenten gemeld worden.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risiko klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
	Vanuit de OR wordt opgemerkt dat veel docenten bij een oefening passief blijven, niet bij de klas blijven. zij hebben geen taak bij ontruiming (?) of voeren deze niet uit. Volgens het noodplan 2015 dient de docent bij de groep te blijven en de groep bij elkaar te houden.						
24.	<u>Arbothema: binnenklimaat</u> Beleid is om klasse B van 'Frisse Scholen' te hanteren bij gebouwen die na instelling "frisse scholen" gebouwd zijn. Voor oudere gebouwen wordt klasse B niet gehaald.. In diverse gebouwen is het binnenklimaat wel een probleem. Bv bij LVM is het lastig om de luchtbehandeling aan te passen bij wijziging van het gebruik van een ruimte. Nu met Covid-19 zijn de eisen voor een gezond binnenklimaat meer.	B	- Beleid klasse B in document vastleggen/ of betreffend document opzoeken en bekend maken. - Per gebouw nagaan welke aanpassingen nodig zijn ivm Covid-19.				
25.	<u>Arbothema: gevaarlijke stoffen</u> Er is geen centraal beleid mbt werken met gevaarlijke stoffen. Verantwoording ligt bij de clusters. Bij BVO is wel bekend waar gevaarlijke stoffen zijn opgeslagen. BVO houdt ventilatie en afzuiging in orde.	B	- Centraal beleid opstellen en afspreken wat er van de clusters verwacht wordt. - Zie: https://arbocatalogusmbo.nl/gevaarlijke-stoffen/ - Nadere inventarisatie gevaarlijke stoffen uitvoeren,				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
			evt per cluster. • Na inventarisatie per stof het risico beoordelen. • Voor CRM-stoffen aanvullende registratie regelen. • Bij beleid meenemen: – Inkoop – Instructie en voorlichting – Veiligheidsinformatiebladen – Opslag – Inventarisatie, registratie en beoordeling risico's – Afzuiging en ventilatie – PBM's				
26.	<u>Arbothema: gassen en stofexplosies</u> Niet centraal geregeld en valt onder verantwoordelijkheid van de clusters. Stofexplosie is een risico bij houtbewerking.		• Centraal beleid opstellen over veilig werken met gassen (onderdeel gevaarlijke stoffen). • Bij houtbewerkingslokalen Atex-onderzoek laten uitvoeren en explosieveiligheidsdocument op laten stellen.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
27.	<u>Arbothema: biologische agentia</u> Er is geen centraal beleid mbt biologische agentia. Risico's mbt legionella zijn voldoende beheerst. Er worden watermonsters genomen en er wordt een logboek bijgehouden. Het is niet bekend waar er sprake is van risico's met biologische agentia. Dit kan spelen bij de cluster zorg en welzijn. Wanneer medewerkers of studenten naar het buitenland reizen, bv tropische landen, dan kan er sprake zijn van risico's met biologische agentia. Er wordt niet gericht gewerkt met biologische agentia.		• Wordt meegenomen bij de afdelings RI&E's. • Bij reizen naar landen met risico's op biologische agentia (infectieziektes) medewerkers (studenten) goede voorlichting en instructie geven. Zonodig vaccinatie regelen. • Incidenten met b.a. registreren				
28.	<u>Arbothema: machineveiligheid</u> Er is geen centraal beleid mbt machineveiligheid. Dit ligt bij de clusters. BVO heeft hier voor de eigen afdeling wel afspraken over. Bv mbt de perscontainer. Voor NEN3140 keuringen zijn afspraken gemaakt. Er zijn medewerkers opgeleid tot VOP (Voldoende opgeleid persoon) om deze keuringen te doen.		• Centraal beleid machineveiligheid opstellen. Met de clusters/praktijkdocenten afspreken wat er van hen verwacht wordt. In beleid opnemen: – Inventarisatie van alle arbeidsmiddelen. – systeem opzetten voor keuring, inspectie en onderhoud van				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
	Inventarisatie en aanbieden voor keuring van de arbeidsmiddelen ligt bij de "eigenaar van die arbeidsmiddelen". Naast elektrische veiligheid zijn er nog andere risico's mbt machines en apparaten die door specialisten geïnspecteerd moeten worden.		arbeidsmiddelen. – Per arbeidsmiddel frequentie voor keuring en inspectie vaststellen. – Afspraken maken voor keuring NEN3140 en inspectie op algehele veiligheid en deugdelijkheid. – Zorgen dat op de arbeidsmiddelen zichtbaar is wanneer een volgende keuring/inspectie nodig is. – Logboeken van de arbeidsmiddelen ter inzage beschikbaar hebben, dit kan digitaal. – Bij gevaarlijke machines vastleggen wie bevoegd zijn deze te gebruiken. https://arbocatalogusmbo.nl/machineveiligheid-en-arbeidsmiddelen/ Zie ook de afdelings RI&E's				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
29.	<u>Opleiding werken met elektriciteit:</u> De conciërges die werken met machines zijn VCA en VOP gecertificeerd. Binnen BVO is dit geregeld. Binnen de clusters, docenten, is dit niet centraal geregeld. Er zijn nieuwe ontwikkelingen, bv met elektrische en hybride voertuigen.	B	- Een VCA-diploma is 10 jaar geldig. Het VCA systeem gaat daarbij uit van jaarlijks enkele toolboxen om kennis actueel te houden. Zorg dat deze conciërges hun kennis actueel houden door hen diverse toolboxen per jaar aan te bieden. Maak hier een meerjarenplan voor. - Houdt in de gaten dat ook docenten en instructeurs die met elektriciteit werken daar voor voldoende geschoold zijn en dat waar nodig bevoegde personen vastgelegd worden. Bv bij autotechniek. https://www.arbocatalogusmobi.nl/content/files/elektrische-voertuigen/Branchenorm%20EV-HEV%20definitief%20maart%202014.pdf				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
30.	<u>Werken op hoogte</u> Niet alle daken zijn veilig te betreden. Wanneer er geen voorzieningen zijn, dan wordt met de onderhoudspartij afgesproken dat zij zelf beveiliging regelen. Enkele medewerkers hebben een training gehad in veilig werken op het dak	B	- Afspraken vastleggen in een dakprotocol (wordt al aan gewerkt) - Vastleggen welke medewerkers training gehad hebben (klim instructie) en bevoegd zijn om op het dak te werken. - Werkinstructie op stellen: Veilig werken op het dak/ veilig werken op hoogte.				
31.	<u>Veilig hijsen en heffen.</u> Er is geen centraal beleid mbt Veilig hijsen en heffen. Dit valt onder verantwoording van de clusters. Binnen BVO wordt alles uitbesteed en zijn medewerkers geschoold om de externen te kunnen beoordelen.		Overwegen centraal beleid op te stellen. Met clusters afstemmen wat er van hen verwacht wordt. Afspreken maken over: - Keuring en onderhoud hijs- en hefmiddelen; - Belastbaarheid aangeven; - Training en instructie medewerkers; - Bevoegde medewerkers vastleggen. https://arbocatalogusmbo.nl/mac hineveiligheid-en- arbeidsmiddelen/hijs-en- hefgereedschappen/				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
32.	<u>Asbest</u> Voor alle gebouwen is een asbestinventarisatie uitgevoerd. Er is alleen asbest in het pand aan de Middelweg. Dit wordt aan onderhoudsbedrijven bekend gemaakt. Eigen medewerkers doen hier geen onderhoudswerk bij asbest.						
33.	<u>Arbothema: geluid</u> Er is geen centraal beleid mbt geluid/lawaai. Dit ligt bij de clusters. Binnen BVO zijn er gehoorbeschermingsmiddelen beschikbaar voor werken bij lawaai. Er kan ook sprake zijn van hinderlijk geluid, bv door een slechte akoestiek van een ruimte.	B	Bij diverse afdelingen worden medewerkers blootgesteld aan schadelijk geluid. Zie afdelings RI&E's. Centraal beleid opstellen waarin opgenomen: Inventariseren waar er sprake is van schadelijk geluid, meten van niveaus en dagdosis vaststellen, markering zones, voorlichting en instructie, PAGO aanbieden, meenemen in inkoopbeleid, maatregelen volgens arbeidshygiënische strategie, PBM's ter beschikking stellen (gehoorkappen, doppen of aangemeten otoplastieken) https://arbocatalogusmbo.nl/geluid/ Afspraken over akoestiek vastleggen.				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
34.	<u>Arbothema: Straling</u> Er is geen centraal beleid mbt straling. Dit ligt bij de clusters. Straling komt voor bij lassen (UV-straling), Werken in buitenlucht, zonlicht (UV-straling)		Zie afdelings RI&E's				
35.	<u>Persoonlijke beschermingsmiddelen</u> De huidige regeling PBM's dateert van 2001 en is niet meer actueel en op dit moment niet vindbaar. Medewerkers van Facilites hebben werkkleding en schoenen van Aventus. Voor de beveiligers zijn er reflecterende hesjes en jassen. Ook binnen BVO zijn er de nodige PBM's beschikbaar.	B	Regeling persoonlijke beschermmiddelen (doc P&O01.021) actualiseren. Afspraken vastleggen over: • aanschaf • verstrekking • voorlichting en instructie • toezicht • periodieke controle • vervanging • onderhoud • reiniging Zie ook: https://arbocatalogusmbo.nl/persoonlijke-beschermingsmiddelen/				
36.	<u>COVID-19</u> De organisatie heeft maatregelen genomen om een veilige werkplek voor medewerkers te realiseren, in relatie tot de COVID-19 pandemie (thuiswerken, aanpassingen in werkplekinrichting, logistiek en verkeersroutes, Corona-protocol, aandacht	B	RIVM-richtlijnen blijven volgen. Aanpassingen doorvoeren voor starten van lessen op school, 1,5 m afstand, gespreide tijden, afstandsonderwijs, sportactiviteiten aanpassen. Nagaan of er aanpassingen aan				

				Plan van Aanpak			
Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
	voor kwetsbare groepen).		de luchtbehandeling nodig zijn. Evt uitgebreide inventarisatie Corona-aanpassingen uit voeren.				
Aanvullende risico's bij bijzondere groepen medewerkers							
37.	<u>Zwangere medewerksters</u> Er is geen apart zwangeren beleid. Zwangerschap wordt gemeld via het verlof.	B	Beleid over omgaan met zwangeren opzetten. Vatsleggen hoe wettelijke verplichtingen geïmplementeerd zijn. Bij melding nagaan of er sprake is van extra risico's bij de zwangerschap. Denk aan fysiek zwaar werk, gevaarlijke stoffen, biologische agentia. Zie afdelings RI&E's				
38.	<u>Leerlingen, Toezicht in praktijklokalen</u> In praktijklokalen dienen docenten en begeleiders toe te zien op de veiligheid van de leerlingen. Er zijn op centraal niveau geen afspraken over de hoeveelheid toezichthouders per aantal leerlingen.	B	Afhankelijk van de aard van het werk en de risico's, de leeftijd en het niveau van de leerlingen is een bepaalde hoeveelheid toezichthouders per aantal leerlingen nodig. Op centraal of decentraal beleid opstellen. Zie https://arbocatalogusmbo.nl/toezicht-en-instructie/toezicht-en-instructie				

Nr.	Onderwerp en bevindingen	Risico klasse	Ons advies	Plan van Aanpak			
				Maatregel ROC Aventus	Wie	Wanneer klaar (prioriteit)	Afgerond ja/nee
			instructie-bij-vaklokalen- praktijklokalen-en-werkplaatsen/ Binnen het VO zijn heir richtlijnen over: https://arbocatalogusmbo.nl/wp-content/uploads/sites/2/2018/04/Veiligheid_in_het_praktijklokaal_Voion_Platform_Techniek.pdf				

Bijlage 1: Advies Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek & Verplichte keuringen

Inleiding

Mede dankzij deze RI&E weet u nu hoe uw medewerkers veilig en gezond kunnen werken en of u voldoet aan de verplichtingen die de Arbowet u stelt. Wij zien het moment van rapporteren als het ultieme moment om concreet invulling te geven aan de voornaamste aanbevelingen en conclusies uit de inventarisatie. De opgedane inzichten zijn recent, relevant en spelen nu.

Een van de aanbevelingen is het uitvoeren van een PAGO/PMO.

Het verschil tussen PAGO en PMO

Omdat de begrippen Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek (PAGO) en Preventief Medisch Onderzoek (PMO) vaak door elkaar gebruikt worden, lichten we hier toe wat hieronder wordt verstaan:

PAGO - Het Periodiek Gezondheidskundig Onderzoek (PAGO) is verankerd in de arbowetgeving. In het onderzoek wordt aandacht besteed aan gezondheidsrisico's (zoals vastgesteld in de RI&E) in relatie tot de werkzaamheden.

PMO - Preventief Medisch Onderzoek is meer een benaming van deze tijd voor een onderzoek die niet alleen invulling geeft aan het onderzoek naar arbeidsrisico's maar ook kijkt naar de risico's van leefstijl in het kader van duurzame inzetbaarheid. Het zijn immers niet alleen arbeidsrisico's die bepalend zijn of iemand gezond de pensioengerechtigde leeftijd bereikt.

PAGO	PMO
Wettelijk verplicht	Niet wettelijk verplicht
Gericht op specifieke arbeidsrisico's	Niet gebonden aan specifieke arbeidsrisico's
Alleen voor werknemers die aan die specifieke risico's blootstaan	Voor alle werknemers
Ter voorkoming van gezondheidsschade ten gevolge van het werk	Gericht op de toekomstige inzetbaarheid van medewerkers in het algemeen
Deelname: vrijwillig	Deelname: vrijwillig

Preventie

Met beide onderzoeken krijgt u inzicht in arbeidsomstandigheden en concrete aanbevelingen hoe deze verder te verbeteren zijn zodat u arbeidsgelateerd verzuim voorkomt. Wanneer er geen specifieke arbeidsrisico's zijn, zien wij meer toegevoegde waarde in het op maat afgestemde PMO. Bovendien kan dit voor de voltallige populatie aangeboden worden.

Door gebruik te maken van de nieuwste (digitale) methodes is het meedoen laagdrempelig en zijn individuele resultaten direct terug te koppelen. Met de (individuele) uitkomsten van het onderzoek brengen wij deelnemers in beweging. Daar waar gezondheidsrisico's dreigen of aanwezig zijn. Inzicht en verantwoordelijkheid voor eigen gezondheid levert voor de gehele organisatie voordelen op doorvertaald in daling van verzuim, vergroten van duurzame inzetbaarheid en productiviteit.

Ons advies

Voor uw organisatie wordt de volgende PAGO geadviseerd:

Aanvullingen hierop staan in de afdelings RI&E'S.

Nr.	Risicogroep	Restrisico's RI&E *	Aantal medewerkers
1	Alle medewerkers	beeldschermwerk	
2			
3			
4			
5			

* zoals fysieke belasting, ploegendiensten, biologische agentia, trillingen, lood, kwarts, asbest, straling, verontreinigde grond

	Risicogr. 1	Risicogr. 2	Risicogr. 3	Risicogr. 4	Risicogr. 5
Geadviseerd PAGO Onderzoek					
Psycho-sociale arbeidsbelasting					
Beeldschermwerk incl. KANS					
Fysieke Belasting					
Geluid					
Biologische Agentia					
Gevaarlijke stoffen					
Onregelmatige werktijden					
Anders					
Aanvullend Preventief Medisch Onderzoek	Risicogr. 1	Risicogr. 2	Risicogr. 3	Risicogr. 4	Risicogr. 5
Vragenlijst BRAVO **					
Biometrie; lengte, gewicht, BMI, buikomvang, vetpercentage					
Gehoor					
Visus leesafstand					
Visus beeldscherm					
Visus veraf					
ECG					
Glucose (vingerprik)					
Cholesterol (vingerprik)					
Specifiek bloed onderzoek	Risicogr. 1	Risicogr. 2	Risicogr. 3	Risicogr. 4	Risicogr. 5
Bloedonderzoek *					

Specifiek nader onderzoek	Risicogr. 1	Risicogr. 2	Risicogr. 3	Risicogr. 4	Risicogr. 5
WorkabilityIndex					

Specifiek nader onderzoek	Risicogr. 1	Risicogr. 2	Risicogr. 3	Risicogr. 4	Risicogr. 5
Grens Overschrijdend Gedrag					
Energiebronnen					
Werkbelasting					
Vitaliteit					
Sociale (on)veiligheid					

* Bloedonderzoek gebeurt op basis van de inventarisatie van de biologische agentia zoals beschreven in de RI&E

** BRAVO staat voor leefstijlaspecten zoals Bewegen, Roken, Alcohol, Voeding en Ontspanning

Meer informatie

Op basis van deze specificaties kunnen wij een maatwerkofferte PAGO/PMO opmaken die naadloos op de aanbevelingen en conclusies van uw RI&E aansluit. Uiteraard kunnen wij de uitvoering verder afstemmen op uw wensen en gaan daarover graag met u in gesprek.

Voor meer informatie kunt vrijblijvend contact opnemen via PAGO/PMO Projectbureau,

T: 088 – 2778840 of per mail via pago-pmo@zorgvandezaak.nl

Bijlage 2: Beoordeelde aandachtsgebieden

Bij de uitvoering van de RI&E zijn onderstaande aandachtsgebieden beoordeeld. Als basis dient bijlage 1 uit Arbo-Informatieblad 1 en dit is aangevuld met aandachtsgebieden uit de Inspectiemethode Arbeidsomstandigheden en van het Zorg van de Zaak Netwerk.

Arbozorg en organisatie van de arbeid

- Arbobeleid
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB)
- Samenwerking en overleg
- Toegang van werknemers tot een arbodeskundige (o.a. preventiemedewerker)
- Plan van aanpak
- Voorlichting en instructie
- Toezicht door leidinggevenden
- Gedrag van werknemers
- Arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO en PMO)
- Bijzondere categorieën werknemers (uitzendkrachten, stagiaires, jeugdigen, zwangeren, vrijwilligers, anderstaligen en plaats- en tijdonafhankelijke werkers)
- Werknemers met een beperking/gedeeltelijk arbeidsongeschikt
- Zorg voor andere personen/derden (zoals bezoekers en voorbijgangers)
- Opdrachtgever, ontwerper of uitvoerende partij bouwwerk

Psychosociale arbeidsbelasting (PSA)

- Discriminatie (direct en indirect onderscheid)
- Agressie en geweld
- Seksuele intimidatie
- Pesten
- Werkdruk
- Stress

Bedrijfshulpverlening

- Bedrijfshulpverleners
- BHV-organisatie
- Oefening

Inrichting arbeidsplaatsen

- Algemene aspecten (zoals orde en netheid, onderhoud, controle en keuring)
- Voorzieningen in noodsituaties (zoals blusmiddelen, vluchtwegen en nooduitgangen)
- Inrichtingseisen (zoals eisen voor werkruimten, bewegingsruimte en werken op hoogte)
- Pauzeruimten en andere voorzieningen (zoals kleedruimte, wasruimte en doucheruimte)

Gevaarlijke stoffen en biologische agentia

- Gevaarlijke stoffen, waaronder:
 - Aanwezigheid van deze stoffen
 - Informatie door onder meer veiligheidsinformatiebladen, gevarenetiketten en beoordeling van de blootstelling
 - Beheersing en beperking van de blootstelling conform de arbeidshygiënische strategie
 - Opslag

- Bijzondere gevaren van nanodeeltjes
- Werken in besloten ruimten
- ARIE (aanvullende RI&E)
- Biologische agentia, waaronder allergenen
- REACH, ATEX, GHS, PGS-15

Biologische agentia

- Inventarisatie en evaluatie van de blootstelling (nauwelijks bl., gerede bl. of werken met b.a.) aan de volgende biologische agentia die infecties, allergieën, kanker etc. kunnen veroorzaken:
 - Bacteriën zoals legionella, MRSA, TBC, endotoxine etc.
 - Virussen zoals hepatitis A/B/C, HIV, rubella etc.
 - Schimmels zoals aspergillus
 - Parasieten zoals teken, scabies (schurftmijt), etc.
- Prikaccidenten (contact met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen)
- Vaccinatiebeleid, curatieve behandeling en beheersmaatregelen (infectie- en hygiëneprotocollen)

Fysieke belasting

- Leveren van kracht, (zoals tillen, duwen, trekken, vasthouden, ondersteunen en dragen)
- Werkhouding (zoals ongunstige en statische lichaamshoudingen, staan, zitten)
- Bewegingen (zoals lopen, repeterende bewegingen en plotselinge bewegingen)
- Maatregelen om fysieke belasting te beperken conform arbeidshygiënische strategie
- Beeldschermwerk en zittend kantoorwerk

Beeldschermwerk

- Specifieke eisen van toepassing vanaf 2 uur per dag per persoon
- Aandacht voor de gevaren voor het gezichtsvermogen en de fysieke en psychische belasting
- Werkplekoppervlakte (NEN 1824)
- Aanbod visusmeting en beeldschermbril
- Bureau (NEN 2449)
- Bureaustoel (NEN-EN 1335)
- Apparatuur (Arboregeling art. 5.1 zoals tekengrootte, luminantie, beeldscherm, toetsenbord, documenthouder en voetensteun)
- Inrichting beeldschermwerkplek (Arboregeling art. 5.2 zoals contract, reflectie, geluid etc.)
- Programmatuur (Arboregeling art. 5.3 zoals aanpassing aan de verrichte taak)
- Gebruik van ergonomisch ongunstige laptops, iPads etc. en bijbehorende hulpmiddelen
- Voorlichting en instructie
- Visuele informatie en bedieningsmiddelen

Plaats onafhankelijke arbeid (werken onderweg, thuis en bij derden)

- Het Nieuwe Werken: beleid, implementatie en in praktijk (faciliteren van medewerkers i.p.v. werkplekken)
- Inventarisatieplicht en zorgplicht van de werkgever
- (Training) stijl van leidinggeven, lifehacking, output gestuurd werken en communicatie
- Reguliere eisen t.a.v. PSA, gevaarlijke stoffen, fysieke belasting, beeldschermwerk, kunstverlichting en arbeidsmiddelen
- Melden arbeidsongevallen bij plaats onafhankelijke arbeid

Fysische factoren

- Klimaat en ventilatie

- Verlichting en daglicht
- Geluid (zowel schadelijk geluid als hinderlijk geluid);
- Straling (zoals ioniserende straling, niet-ioniserende straling, UV-straling, kunstmatige optische straling zoals laserstraling, extreem laagfrequente ELF-straling)
- Werken onder overdruk (zoals duikarbeid)
- Trillingen (zowel hand-armtrillingen als lichaamstrillingen)

Arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden

- Overzicht / register
- Risicobeoordeling (verdiepende RI&E Arbeidsmiddelen)
- CE-markering
- Beveiligingen / veiligheidsvoorzieningen / noodstopvoorzieningen
- Onderhoud en keuring arbeidsmiddelen (o.a. NEN 3140)
- Bevoegdheid gebruik arbeidsmiddelen
- Hijs- en hefwerktuigen
- Transportmiddelen

Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheids- en gezondheidssignalering

- Persoonlijke beschermingsmiddelen (o.a. noodzaak, keuze, beschikbaarheid en gebruik)
- Veiligheids- en gezondheidssignalering (o.a. aanwezigheid en leesbaarheid)

Werk- en rusttijden

- Werk- en rusttijden algemeen
- Onregelmatige en nachtdiensten, ploegendiensten etc.
- Inventarisatie en evaluatie van specifieke risico's en gezondheidseffecten
- Arbeidgezondheidskundig onderzoek bij nachtdiensten
- Gezond roosteren
- Specifieke risicogroepen, zoals jeugdigen, zwangeren, ouderen en mensen met medische aandoeningen
- Aandacht voor de persoonlijke omstandigheden van werknemers
- Aandacht voor gezonde leefstijl

Nieuw-/verbouw en (her)ontwerp van gebouw, werkplek, voertuig, productieproces etc.

- Programma van eisen
- Betrokkenheid van gebruikers
- Arbo-advies op bouw-/ontwerptekeningen (bronaanpak arbeidshygiënische strategie)

Bijlage 3: Bedrijfs hulpverlening

Restrisico's

Door voorzieningen te treffen (zoals branddetectie, blusinstallaties, compartimentering, brandvertragende toegangsdeuren en nooduitgangen) kunnen brand- en ongevalsrisico's verder worden verminderd. De risico's die overblijven na het uitvoeren van een RI&E en het maken van een Plan van Aanpak heten 'restrisico's'. Voor het beheersen van deze restrisico's is een doeltreffende BHV-organisatie nodig.

De volgende (rest)risico's zijn geconstateerd:

(Rest)risico	Van toepassing
Brand en explosie	X
Ongevallen ten gevolge van:	
Uitgliden, vallen, stoten en struikelen	X
Snijwonden	x
Knellen van lichaamsdelen, bekneeld raken	x
Bedelving, verstikking	
Aanrijding door voertuigen	X
Giftige, schadelijke en etsende stoffen	x
Vrijkomende schadelijke micro-organismen	
Sterk ultraviolet licht, straling en radioactieve stoffen	
Elektrocutie	x
Verbranding en/of bevriezing en/of onderkoeling	X
Verdrinking	
Vallen van hoogte (>2,5 m) en vallende voorwerpen	X
Acuut optredende ziekten en/of aandoeningen	
Bedreiging (fysiek geweld)	x
Stroomuitval en gaslekage	x
Wateroverlast	
Bommelding en poederbrieven	x
Extreme weersomstandigheden	X
Repatriëring zieke of gewonde medewerkers	
Langdurige verkeerschaos	
Risicogroepen (mindervaliden, kinderen, gedetineerden, etc.)	X

BHV opleidingsprofiel (bron: Concept-handreiking BHV STAR 02-04-2008)

Gezien bovenstaande restructies is het opleidingsprofiel voor de BHV'ers:

Module	Van toepassing
EHBO of LEH	X
Brandbestrijding	X
Ontruiming (evacuatie)	X
Reanimatie + AED	X
Ploegleider	
Coördinator/hoofd BHV	X
Adembescherming	
Eerste hulp en/of procedure gevaarlijke stoffen	x
Beheerder brandmeldinstallaties	X

Voorbeeld gezondheidszorg uit STAR

- Verzorgingshuis met 50 personeelsleden, 100 patiënten de meesten niet zelf-redzaam, overdag 50 bezoekers.
- Risico's:
 - Kleine brandjes
 - Patiënten met bewustzijnsstoornissen, dementie
 - Bedlegerigheid
 - Slecht ter been
 - Slechthorendheid
- Aantal BHV-ers: 2 met basisopleiding, daarnaast 14 ontruimers
- Opleiding: gebruik kleine blusmiddelen, levensreddende eerste handelingen, ontruimen niet-zelfredzame personen.
- Voorzieningen: EHBO-trommels, kleine blusmiddelen, transportmiddelen voor patiënten, compartimentering, verzamelplaatsen.
- Organisatie: informatie aan het personeel, alarmeringsprotocol, ontruiminstructie, gebruik brandcompartimenten.

Voorbeeld kantoor uit STAR

- Administratiekantoor 25 medewerkers, administratief werk, weinig bezoekers, iedereen zelfredzaam
- Risico's:
 - Ongevallen
 - Kleine brandjes
- Aantal BHV-ers: 2
- Opleiding: modules levensreddende eerste handelingen, gebruik kleine blusmiddelen, ontruiminstructie
- Voorzieningen: kleine blusmiddelen, EHBO-trommel, nooduitgangen
- Organisatie: alarmprotocol, informatie en voorlichting aan het personeel; oefenen.

Indicatieve bepaling van de operationele sterkte van de BHV-ploeg (bron: NEN 4000:2006 bijlage A)

De onderstaande rekenmethode geldt voor organisaties met een gering veiligheidsrisico, waarbij de preventieve voorzieningen voor brand en ongevallen in orde zijn. Houd ook rekening met de overige maatgevende factoren zoals specifieke risico's, opkomsttijd van hulpdiensten, complexiteit van het gebouw, brandwerende compartimentering, risico's in de naburige omgeving en de scenario's waarmee deze organisatie te maken kan krijgen.

De indicatie voor het aantal BHV'ers en ontruimers dat voor deze locatie minimaal aanwezig moet zijn is:

Factoren:	Minimaal aantal aanwezige BHV'ers en/of ontruimers	
	Overdag	's Avonds en 's nachts
P (persoonfactor: medewerkers+zelfredz.derden+niet-zelfredzamen) =		
K (niet-zelfredzamenfactor: P / # zelfredzamen) = ...		
O (operationelefactor) = 1		
Operationele sterkte BHVo = $0,02 \times P \times K \times O = \dots$	...	...*

* uitgaande van grootste compartiment met niet-zelfredzamen

Onder zelfredzaamheid wordt het vermogen verstaan om een ruimte of gebouw zelfstandig (dus zonder hulp) te kunnen verlaten.